

**UCHWAŁA NR XVII/92/15
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU**

z dnia 21 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, poz. 1199) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz.1515)Rada Miejska w Ozimku uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ozimka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Ozimku

Krzysztof Kleszcz

Załącznik do Uchwały Nr XVII/92/15
Rady Miejskiej w Ozimku
z dnia 21 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 – 2018

WPROWADZENIE

Na podstawie Uchwały nr XVI/158/12 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 30 stycznia 2012 roku, Ośrodek Integracji i Pomocy Społecznej w Ozimku, wyznaczony został do organizowania pracy z rodziną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wspierania rodziny.

ZADANIA I CELE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i powołane do tego służby zobligowane do wspierania rodziny i zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Podstawowym założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi być umieszczane w pieczy zastępczej.

Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków do powrotu dziecka.

Cel główny Programu:

Skuteczne wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Ozimek na lata 2005-2015 przyjętej uchwałą Rady Miejskiej nr XXVII/211/04 z dnia 29 listopada 2004 roku.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Integracji i Pomocy Społecznej oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby dzieci z terenu gminy Ozimek umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z

pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, stypendiów szkolnych oraz funduszu alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Rok 2011

Liczba mieszkańców gminy Ozimek (stan na 31 grudnia 2011) - 19.919

Liczba nieletnich zamieszkujących gminę Ozimek (stan na 31 grudnia 2011) – 2.959

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej - 429

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - 586

Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego - 78

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego – 173

Liczba uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłku szkolnego - 89

Rok 2012

Liczba mieszkańców gminy Ozimek (stan na 31 grudnia 2012) – 19.787

Liczba nieletnich zamieszkujących gminę Ozimek (stan na 31 grudnia 2012) – 2.892

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej - 543

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - 515

Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego -67

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego – 162

Liczba uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłku szkolnego - 85

W gminie Ozimek funkcjonuje 13 rodzin zastępczych, w których umieszczonych jest 19 dzieci.

4 rodziny zaliczone są do rodzin niezawodowych i przebywa tam 6 dzieci. Przyczynami ich umieszczenia jest porzucenie, śmierć jednego z rodziców, długotrwała choroba rodzica oraz narkomania.

9 rodzin zaliczono do rodzin spokrewnionych i przebywa w nich 13 dzieci. Główne przyczyny umieszczenia to: porzucenie, śmierć rodzica, choroba, niepełnosprawność rodzica, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, alkoholizm.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa 7 dzieci w tym: Dom Dziecka w Chmielowicach- 1 dziecko, Dom Dziecka w Turawie – 3 dzieci, Dom Dziecka w Tarnowie Opolskim – 3 dzieci.

ANALIZA SWOT

Mocne strony <ul style="list-style-type: none">- Liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego- Kompetentna, wykształcona i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.- Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych rodzinom.- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.-Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.
Szanse <ul style="list-style-type: none">- Pozyskania kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.- Utworzenie stałego stanowiska pracy	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">- Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin.

asystenta rodziny. -Wykorzystanie środków projektu systemowego Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych. - Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych - Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług pedagoga środowiskowego.	- Ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny. - Brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia. - Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej. - Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.
--	--

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w gminie Ozimek, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

DZIAŁANIA I SPOSOB ICH REALIZACJI

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1 . Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinno skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchomieniem mechanizmów współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

2 . Prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp.. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi młodzieżą w wieku szkolnym.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a) opiekuńczej (świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze),
- b) specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży),
- c) pracy podwórkowej realizowanej przez tzw. wychowawców podwórkowych (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

3 . Pomoc w formie rodzin wspierających

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny

i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy.

Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

4. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności

wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia.

Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych.

5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

W ramach działań profilaktycznych powinno uwzględnić się usługi dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci niepełnosprawne, które stanowiąc będą pomoc rodzicom w zapewnieniu należytej opieki w czasie, gdy nie mogą jej sprawować osobiście lub gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.

6. Organizowanie grup wsparcia i wolontariatu

Kolejnym narzędziem wzmocnienia rodzin dysfunkcyjnych będzie pomoc w ramach wolontariatu oraz tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych. Ich celem będzie wymiana doświadczeń, zapobieganie izolacji, a także wzmocnienie systemu wsparcia.

7. Usługi asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci. W okresie realizacji programu zakłada się objęcie usługami asystenta co najmniej 60 rodzin.

8. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków, wyposażenia w podręczniki i artykuły szkolne, opieki

przedszkolnej, wypoczynku i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

9. Partycypacja w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, placówce opiekuńczo wychowawczej, placówce opiekuńczo – terapeutycznej, rodzinnym domu dziecka lub interwencyjnych ośrodkach preadaptacyjnych, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.